

דאליזזר

עלון לשבת קודש



דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

נושא השבוע: נישואין (נא)

כו' חשוון תשפ"ד 1499 (שנה כט')

הפטרה: "והמלך דוד"
(מלכים א, א)

פרשת זיי ערה - שבת מברכין

ראש חודש כסלו יחול אי"ה ביום שלישי מולדו ביום שני בשעה 7:17 ו-2 חלקים

"ואשביעך בה' אלוהיך השמים ואלוהי הארץ אשר לא תקוץ אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבם" (כד, ג)

אברהם משיב את עבדו אליעזר שלא יקח אישה לבנו יצחק מבנות הכנעני ושולח אותו לחרן הרחוקה לקחת לו אישה משם. ולכאורה קשה מה נשתנו בנות חרן מבנות כנען, שהרי הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה? ואף ביתם של בתואל ולבן היה מלא גילולים שנאמר: "ואנכי פיניתי הבית" – מעבודת אלילים (רש"י)?

אלא שהיו אנשי כנען לקויים ביותר במידות רעות ומושחתות, ומידות הן דבר הטבוע בדמו ובנפשו של האדם ועוברות בירושה וקשה ביותר לעוקרן, אלא אם כן האדם חזק באמונתו ומושל ביצרו, ואילו אנשי חרן לא היו כל כך בעלי מידות רעות אלא בעלי דעות כוזבות והשקפות אליליות, ודעות רעות אינן עוברות בירושה ואפשר להשפיע עליהם ולהחזירם למוטב.

"...ויקוץ את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה" (כד, יז)

לאחר שיצחק לקח את רבקה ונשא אותה לאישה, אהב אותה יותר ויותר, כיוון שהכיר את מעלותיה מקרוב, לכן נאמר "ותהי לו לאישה ויאהבה", היינו קודם לקחה לאישה ולאחר שהכירה מקרוב, הוסיף אהבה על אהבתו.

מכאן שעיקר הקירוב בין החתן והכלה מגיע לאחר החתונה ולא כסוברים שלפני החתונה צריך שיהיו תחושות עזות של קירוב, אלא זה דבר שמתפתח במשך הנישואין בעקבות הנתינה ההדדית זה לזה.

"והיה הנערה אשר אומר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם לזמך אשקה אותה הוכחות לעבדך ליצחק..." (כד, יד)

אליעזר עבד אברהם בודק את התאמת השידוך ליצחק ע"י מבחן החסד לברר האם היא גומלת חסדים, ולכאורה קשה? מדוע בחן אותה בגמילות חסדים דווקא ולא במידה אחרת ככעס, צניעות וכדו'? לפי שהיה אברהם עמוד החסד, והגיע לשלמות במידה זו, ראויה היא להיות כלה לבנו בתנאי שאף היא תהא גומלת חסדים. ללמדנו שמידת הנתינה היא היסוד הבסיסי ביותר באדם ומעלת החסד הנעשת בשלמות כוללת בתוכה את כל המעלות. בפרט בתוך הבית פנימה יש להשתית את מידת החסד והנתינה כי האדם נבחן בראש ובראשונה בתוך ביתו.

להעניק לעצמנו (הרב מרדכי רוט)

מעשה שהיה



היה זה לפני כשבעה חודשים, פגשתי יהודי שסיפר לי: "אני נשוי זה תשע שנים, וברוך השם יש לנו חמישה ילדים מתוקים וחמודים. אני ואשתי עובדים קשה לפרנסת המשפחה. לקחנו על עצמנו משכנתא גדולה כך שההתחייבות שלנו בכל חודש גדולה מאוד.

ע"פ "אור החיים" אופק תל אביב * לא לעיין בזמן תפילה * שקיעה 4:45-4:41 * סוף זמן ק"ש 8:11-8:15
כניסת שבת: 4:25 יציאת השבת: 5:15 יציאת ש"ת: 5:49

שלום הבית ברוך השם לתפארת, אבל אני מרגיש שאשתי בתקופה האחרונה - בעצם מלידת הבן החמישי שלנו - משהו קרה לה, משהו בחיות ובאנרגיה שלה ככה.

היא אישה אנרגטית בטבעה, שמחה וחייה אבל משהו קרה לה. הכוחות שלה לא אותם כוחות, היא גם מתלוננת על מיחושים לעיתים די קרובות - פעם הבטן, פעם הגרון, פעם הראש..... וזה לא נגמר.

אשתי חשבה אולי יש לה דיכאון אחרי לידה, היא הלכה להתייעץ אצל פסיכיאטר והוא קבע שאין לה דיכאון, הלכנו לרופא משפחה לעשות בדיקות דם מקיפות ולא חסר לאשתי כלום.

אני לא יודע מה לומר לך, אני מכיר טוב את אשתי זו לא האישה שאני מכיר."

ישבנו ושוחחנו, תוך כדי השיחה שאלתי אותו: "אשתך עושה בשביל עצמה משהו? היא יוצאת עם חברות? עושה ספורט? שחייה, הליכה, הולכת לחוג כלשהוא. משהו לעצמה לנפש שלה, לפחות פעם בשבוע?"

"האמת", הוא ענה לי, "שבשנים הראשונות לחיי הנישואין שלנו היא הייתה הולכת, אבל כשנולדו עוד ילדים והייתה עבודה רבה מחוץ לבית ובבית, אשתי הייתה אומרת לי שאין לה זמן והיא צריכה להספיק לנקות, לבשל, לחתל, לסדר ושאר מטלות הבית.

דווקא הייתי דוחף אותה לצאת אבל ראיתי שזה רק מלחיץ אותה.

אשתי עובדת מאוד קשה, קמה בשש וחצי ויוצאת באוטובוס בשבע וחצי לעבודה בתל אביב, היא חוזרת הביתה בארבע - אני בעבודה - ואשתי מטפלת בילדים עד שאני חוזר בשבע בערב. לפעמים היא נרדמת על הספה בסלון באפיסת כוחות, וכך חוזר למחרת אותו דבר, רוטינה קבועה."

"אתה יודע מה יש לאשתך?", אמרתי לו, "יש לה משהו אחד: פשוט נגמרה לה האנרגיה! גם מכונה שהייתה עובדת כמוה הייתה קורסת מזמן.

בתחילת חיי הנישואין שלכם כשהיא עוד הייתה עושה משהו לעצמה - כושר, יוצאת עם חברות פעם בשבועיים - זה נתן לה כוחות להמשיך את החיים.

תשים לב, מאז שהיא הפסיקה לעשות משהו לעצמה, היא מרגישה איך שהיא מרגישה.

אשתך זקוקה לעצירה, לאתנחתא, לנשום, היא בסך הכול בן אדם."

"אתה עושה משהו לעצמך? אתה עוצר פעם בשבוע?"

הוא היה כנה איתי ואמר: "אני יוצא תמיד עם חברים בליל שישי, פעם לבריכה, פעם משחק כדורסל משחרר, ולפעמים לצ'ולנט פעם בשבוע, חוק ולא יעבור."

"אז אתה מבין נכון, גם אתה עובד קשה, אבל יש לך את העצירה לנפש, את הסטופ. אשתך לא עושה את זה והיא עובדת קשה מחוץ לבית וגם בתוך הבית.

לגוף ולנפש שלנו יש צרכים משלהם ואם לא ניתן להם את זה הנפש והגוף יקרוסו.

כמו שהגוף זקוק לוויטמינים, מינרלים, חלבונים, פחמימות, שומנים כדי לחיות, ואם לדוגמא יהיה חסר לגוף ברזל, הגוף לא יתפקד כמו שצריך, גם האדם לא יכול להיות עבד, לעבוד ולעבוד ולא לדאוג לצרכי הנפש והגוף שלו.

ואם לא תיתן לגוף ולנפש את שלהם בטוב, הם בסוף ידרשו את שלהם וייקחו את זה בכוח, שזה אומר שהאדם פתאום יהיה חולה וירגיש לא טוב, יהיה חלש, מחוסר אנרגיה ומותש.

תקשיב לי, תשלח את אשתך לנשום אוויר צח, תדחוף אותה לזה בכל הכוח - למשל: שהיא תעשה ספורט פעמיים בשבוע עם חברה שלה, אל תוותר על זה.

אתה תראה שאשתך פתאום תתחיל להרגיש אחרת ויחזרו לה האנרגיה והכוחות, והיא תהיה בריאה פיזית ונפשית."

אני רואה מקרים שאנשים פשוט קורסים פיזית ונפשית כי הם לא יודעים לעשות קצת סטופ לחיים. גם כך החיים מלאים לחץ: עבודה, התמודדויות, מתחים. תמיד אני אומר לאנשים תעשו משהו קטן לעצמכם, פעם בשבוע פעמיים בשבוע. משהו לבד בלי בן הזוג, לבד עם החברים שלכם או עם החברות שלכן.

התשובה: "אין זמן, אני עסוק" זו לא תשובה, כי בסוף כשתהיה מחוסר אנרגיה ותרגיש לא טוב, לזה כן יהיה לך זמן! ולא רק זה, כאשר אתה עושה לעצמך, אתה חי חיים הרבה יותר אנרגטיים וחיוניים.

אותו יהודי יקר שהגיע אליי שמע לעצתי ודחף את אשתו לעשות ספורט פעמיים בשבוע, הוא סיפר לי

שהוא שלח אותה לעשות "פילאטיס מכשירים". כמובן שבהתחלה אשתו לא רצתה ואמרה: "אין זמן, חבל על הכסף - זה מאוד יקר", אבל הוא לא ויתר והצליח לשכנע את אשתו ללכת. הוא התקשר אליי לאחר תקופה שלילה אחד אשתו אמרה לו בהתרגשות: "תודה שדחת אותי לעשות את הכושר פעמיים בשבוע, פשוט חזרתי לעצמי, חזרתי לאנרגיה שלי. אני מרגישה שקיבלתי את החיים שלי בחזרה".

תזכרו, ככה השם ברא אותנו עם צרכים שהגוף, הנפש והנשמה צריכים להתמלאות מהם, אם לא נדע לאזן ביניהם מתחילות בעיות.

תתחילו עם פעם בשבוע אופניים, שחייה, ריצה, לצאת עם חבר, לצאת לאכול, אין מה לעשות! כמו שהנשמה שלנו צריכה את האוכל הרוחני שלה - הדף היומי - כך גם הגוף והנפש שלנו צריכים את זה.

ניצוד בוחרים בן־בת זוג לנישואין

פינת ההלכה



א. צריכים כל בחור ובחורה שנמצאים בשידוכים להתפלל להקב"ה שיזמן להם את הזיווג ההגון והטוב ביותר עבורם, בריא ושלם הולך בדרך ה', ירא שמים ובעל

מידות טובות (גמ' ברכות ה, ולחטונה לרב אבנר קוואס עמ' 75, זוגיות עם רגש לרב מיכאל לסרי עמ' 22, המדריך לנישואין מאושרים לרב זמיר כהן עמ' 216).

הפגישות

ב. קיבלנו הצעת שידוך וביררנו על המועמדות וההצעה נראת מתאימה מתקדמים לשלב הבא "הפגישות". הפגישות צריכות להיות תכליתיות מתוך כוונה לבדוק התאמה בתחומים שונים: "בשיחה" וב"מראה", בהשקפות ורמה רוחנית, בחינוך ילדים, באופי ובמידות (ולחטונה עמ' 24, המדריך לנישואין מאושרים עמ' 206, זוגיות עם רגש פ"י).

ג. מומלץ שיהיה "מלווה" חיצוני נטרלי שילווח אותנו לאורך הפגישות, זה יכול להיות ההורים או חברה טובה של הבחורה שהיא נשואה או חבר טוב של הבחור שהוא נשוי, ולאחר כל פגישה לשוחח עם "המלווה" ולהציג לו את כל הלבטים, כדי שיכוון אותנו להמשך (ולחטונה עמ' 58-59). מומלץ להורים שאחרי כל פגישה ידברו עם בנם/בתם לגבי הפגישה והתנהגות הצד השני בכל הפגישה. כי התגלו מקרים רבים של בעיות נפשיות מיד לאחר החתונה שהובילו לגירושין והיו לכך סמנים ואיתותים כבר בפגישות כגון: מצבי רוח משתנים קיצוניים, הירדמות בחלק מהפגישות, פליטות פה מוזרות וכדו'. ואם ההורים היו מדובבים את בנם/בתם לגבי התנהגות הצד השני הם מיד היו עולים שיש כאן בעיה שיש לבדוקה (מחלקת המחקר של העלון).

דוגמא ממעשה שהיה: בחור ישיבה שנמצא בשידוכים כבר מעל 10 שנים וכבר נפגש עם מאות בחורות. הוצעה לו בחורה אחת שנפגש איתה בעבר. הוא נפגש עימה מס' פעמים, במהלך הפגישות הוא שם לב שהיא נתונה למצבי רוח משתנים קיצוניים אך הוא לא התייעץ עם מישהו בנדון ולמרות כל ה"ניסיון" שצבר בפגישות... הוא תלה זאת בלחצים שלה ממקום העבודה והם החליטו להתארס בשעה טובה ומוצלחת. ההורים משני הצדדים הזילו דמעה של אושר שסוף סוף הצאצאים שלהם מתחתנים והם נפגשו והחליטו על תאריך חתונה, הזמינו צלם ותזמורת וכל הדברים הנלווים לחתונה.

כנהוג בין האירוסין לחתונה, הכלה מגיעה פעם אחת לשבת לבית החתן ולהיפך. הכלה הגיעה לשבת לבית החתן, בארוחות בקושי אכלה ובסיום הסעודה היא הלכה לישון... בבוקר אחות החתן שמה לב כי הכלה שותה כדור כלשהוא כשהיא מנסה להסתיר את המעשה שעשתה...

במוצאי שבת פנה החתן לכלה בנושא והיתברר כי הכלה סובלת מבעיה נפשית שנועדה להיות מאוזנת בחלקה ע"י לקיחת כדור. החתן ניסה לפנות למשפחת הכלה לדובב אותם בנושא ולהגיע להסדר ולקחת אותה לטיפול, אך המשפחה לא שיתפה פעולה וטענה שאין לה כלום.. אחרי מס' פניות מצד החתן החליטה הכלה על ביטול החתונה... החתן בסתר ליבו בירך "ברוך שפטרנו מעונשה של זאת..."

ד. הטוב ביותר שההורים ינהלו את הצעות השידוכים של בנם/בתם והיו מעורבים במהלך הפגישות ויעזרו לבן/בת בעצה והכוונה לבחור את הטוב ביותר בעבורם.

הטעם: ההורים מסננים מראש את ההצעות הלא טובות ובוחרים את בן הזוג הטוב ביותר עבור בנם/בתם היות וההורים מבוגרים יותר יש להם יותר ניסיון חיים (ולחטונה עמ' 62).

אך אם ההורים "לא בקטע" או שהבן/בת מעדיפים לנהל את הכל בעצמם, מכל מקום לא יעשו זאת "מאחורי הגב" של ההורים, אלא טוב שההורים ידעו על דבר הפגישות ונתוני הבן/בת זוג המוצעים, גם כדי לשמוע את חוות דעתם וגם כי אנו זקוקים לליווי שלהם לפני החתונה ואחריה.

הסבר: ההורים הם כלי בקרה חזק וביכולתם לסייע לנו להימנע מלעשות טעויות ולהצילנו "מליפול בפח", על זה נאמר בתהילים (קכא) "שיר למעלות אשא עיני אל ההרים". אל תאמר "אל ההרים" אלא אל ההורים. כפי שמהר גבוה ניתן לצפות למרחוק - גם הורינו רואים רחוק יותר מאיתנו כיוון שיש להם ניסיון וחכמת

חיים החסרה לנו (ולחטונה עמ' 62-63).

דוגמא ממעשה שהיה: סיפר הרב אבנר קוואס שליט"א: בני זוג שיצאו זמן רב יחד החליטו להתחתן, כאשר הורי הבחורה פגשו את הבחור הם פסלו אותו לגמרי מסיבות שונות והטילו ווטו על הזיווג באומרים: "או הוא או אנחנו". בני הזוג הגיעו אלי כשהבחור שבור ורצון. שאלתי את הבחורה: "מה דעתך?", היא השיבה: "הבחור מצוין ויש לו מידות טובות. נכון שאנו בקשר כבר הרבה זמן והתרגלנו זה לזו, וכמובן שיש כאן הרבה רגשות... ואני רוצה בו כבעל... אבל הורי גידלו אותי ותמכו בי לאורך כל הדרך, כמובן הם גם יעזרו ויתמכו בי גם אחרי החתונה... אני לא מוכנה לוותר עליהם ועל התמיכה הרגשית והנפשית שהם עתידים לתת לי, לא בשביל זיווג או כל דבר אחר ולכן עם כל הקושי שבדבר אני נאלצת לוותר..." (ולחטונה עמ' 65-66).

ה. מומלץ אחרי פגישה רביעית - חמישית, קודם שיגיעו לשלב שיחליטו על אירוסין, שהבחור יפגש עם הורי הבחורה והבחורה עם הורי הבחור כדי שיתרשמו מהם (ולחטונה עמ' 64).

הסבר: כדי שההורים יוכלו לעזור לבנם/בתם להחליט על מידת התאמת בן הזוג (ס).

ו. כאשר ההורים מתנגדים לשידוך יש לברר מה הסיבה לכך:

אם מדובר בטענות על אופי בן הזוג כגון: כעסן, קפדן, חוצפן, מדבר בצורה לא נקייה. או טענות לגבי מידת יראת שמים וכד' חובה להתייחס להערותיהם בכובד ראש היות ואלו נתונים בסיסים באדם ולנסות לברר אותם בפגישות הבאות.

אם הטענות הם לגבי מראה חיצוני כגון: "היא לא כל כך יפה" או עדה כגון: "היא לא מהעדה שלנו" אלו טענות סרק שאינן חשובות.

הטעם: יופי הוא עניין של טעם אישי, הבדלי עדות- כולנו היום "צברים".

אם הטענות נוגעות לכסף כגון: "אין להם כסף", יש לשקול זאת, אך זה לא סיבה לבטל.

הטוב ביותר להציב את התנאים הכספיים כתנאי פתיחה לשידוך וכך נמנע מעצמנו עגמות נפש מיותרות (ס).

אם התנגדות ההורים נמשכת יש לנסות לשכנע אותם או להכניס לתמונה גורם שלישי כרב גדול שהם כפופים לדעת תורה שלו, ואם שום דבר לא עוזר לא נאמר להורים: "אתם לא רוצים? אז אל תבואו לחתונה" או, "נתחתן ברבנות לבד", אלא לראות בזה איתות משמים שזה לא הזיווג האמיתי שלנו (ולחטונה עמ' 66) [מ"מ מצד הדין יש מצבים שמותר להתחתן למרות התנגדות ההורים כמבואר בילקוט יוסף שובע שמחות ח"א פ"א ס"ח].

ז. יש להישמר מאיסור נגיעה בכל זמן הפגישות ועד לחתונה (ולחטונה עמ' 38, מדריך לנישואין עמ' 203-204, זוגיות עם רגש עמ' 25).

כדי להישמר מכך: - הפגישות יהיו במקומות ציבוריים שיש שם תנועה של אנשים.

- להימנע מלהיפגש במקומות מבודדים או בחדר או דירה ריקים.

- שעות הפגישה יהיו בשעות סבירות בערב ולא להיסחף עד לשעות הקטנות של הלילה.

ח. אם לא מרגישים שום רגש בפגישות וישנה התלבטות לגבי המשך הקשר, ניקח "הפסקה" למשך שבועיים עד חודש ללא יצירת שום קשר [אפילו לא טלפוני] ולאחר מכן נשאל את עצמנו שתי שאלות חשובות:

1. האם הבחורה עדיין נמצאים אצלנו בזיכרון?

2. אם נחתוך את הקשר, האם אני מרגיש שהפסדתי משהו?

אם אנו מרגישים שכמעט ואין אנו זוכרים את המיועד, ואין זו אבדה גדולה עבורנו להפסיד אותו, אז כדאי שנתקדם קדימה לבן הזוג הבא. אבל אם לאחר זמן זה אנו מרגישים שזהו זה, ואין עוד בלתו, אז כדאי לצאת למספר פגישות ענייניות נוספות, ולאחר מכן לקבל החלטה סופית (ס עמ' 60).

ט. אם לאחר מס' פגישות אמרו לכם "לא", אז לא כדאי להילחם ולרדוף אחרי אותו זיווג שלכאורה התפספס.

במרדף כזה משדרים חולשה, שתביא לחוסר הערכה כלפנו. הימנעות ממרדף והתקשרות חוזרת תראה לצד השני שיש לנו כבוד עצמי, ובכך נשדר עוצמה, ואז אולי יש סיכוי שהזיווג הזה יחזור (ולחטונה עמ' 61).

ממשיכים במבצע תהילים נגד טילים ושמירת הלשון להצלחה הגנה ושמירה על עם ישראל והחיילים במלחמה ולהחזרת השבויים בריאים ושלמים להצטרפות לפנות לטל: 08-8644452

מנחה באשדוד בימים א-ה ב- 4:15 וערבית בסמוך בבי"כ שמחת רפאל רח' האדמו"ר מגור אזור ז'

דרוש מפיץ ללא תשלום לחלק את העלונים בחלק מבתי הכנסת באזור ב' אשדוד טל: 08-8644452

טל: 08-8644452 אתר העלון: alonhaihud.co.il דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com